

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ЦЭНТРАЛЬНАЯ НАВУКОВАЯ БІБЛІЯТЭКА ІМЯ Я. КОЛАСА
АДЗЕЛ ДАСЛЕДАВАННЯ РУКАПСАЎ

ФОНД № 72

«СУДНІК МІХАІЛ РАМАНАВІЧ»

ВОПС № 1

Крайнія даты дакументаў вопісу:

[1870-я] – 1993 гг. і б/д

Колькасць адзінак захавання ў вопісу:

77 (семдзсят сем)

Дата складання вопісу: май 2026 г.

ЗМЕСТ
да вопісу № 1 фонду № 72
“Суднік Міхаіл Раманавіч”

Назва раздзелаў	№ адз. зах.	№ стар.
1. Творчыя дакументы М. Р. Судніка	1–5	1–2
2. Перапіска	6–66	3–19
2.1. Пісьмы да М. Р. Судніка розных асоб	6–58	3–17
2.2. Пісьмы да М. Р. Судніка розных устаноў і арганізацый	59–66	17–19
3. Дакументы да біяграфіі М. Р. Судніка	67–75	19–22
4. Дакументы, сабраныя М. Р. Суднікам	76–77	22–23

СХЕМА

сістэматызацыі фонду № 72, вопіс № 1

“Суднік Міхаіл Раманавіч”

- 1. Творчыя дакументы М. Р. Судніка (1962–1980 і б/д)**
- 2. Перапіска (1964–1993 і б/д)**
 - 2.1. Пісьмы да М. Р. Судніка розных асоб (1964–1993 і б/д)
 - 2.2. Пісьмы да М. Р. Судніка розных устаноў і арганізацый (1975–1991)
- 3. Дакументы да біяграфіі М. Р. Судніка (1969–1992)**
- 4. Дакументы, сабраныя М. Р. Суднікам ([1870-я]; 1928)**

Малодшы навуковы супрацоўнік

К.А. Пярфільева

Май 2026

ДАВЕДКА

аб жыцці і дзейнасці М. Р. Судніка

Міхаіл Раманавіч Суднік – беларускі мовазнаўца, член-карэспандэнт НАН Беларусі (1970), кандыдат філалагічных навук (1954), заслужаны дзеяч навукі БССР (1980).

М. Р. Суднік нарадзіўся 8 (21) лістапада 1910 г. у в. Пяцюлева Ветрынскай воласці Лепельскага павета Віцебскай губерніі (былая вёска на тэрыторыі сучаснага Полацкага раёна Віцебскай вобласці). Скончыў Полацкі педагагічны тэхнікум, Мінскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А. М. Горкага (1938). Працаваў намеснікам дырэктара па выхаваўчай рабоце ў дзіцячым гарадку в. Быкаўшчына на Полаччыне, загадчыкам навучальнай часткі і выкладчыкам мовы і літаратуры ў Віцебскім педагагічным вучылішчы, у гады Вялікай Айчыннай вайны — настаўнікам на Тамбоўшчыне (РСФСР) і ў Кіргізіі. У 1943 г. прызначаны начальнікам упраўлення кадраў Наркамасветы БССР.

З 1944 г. навуковы супрацоўнік Інстытута мовы, літаратуры і мастацтва (з 1952 – Інстытут мовазнаўства, з 1957 – імя Я. Коласа) АН БССР. Займаў пасады вучонага сакратара (1948–1951), загадчыка сектара тэрміналогіі (кастрычнік 1951–1956). У 1957–1983 гг. дырэктар і адначасова з 1975 г. загадчык сектара лексікалогіі і лексікаграфіі, старшы навуковы супрацоўнік. У 1992–1994 гг. – саветнік пры дырэкцыі інстытута.

Даследаваў беларускую лексікалогію і лексікаграфію, арфаграфію, тэрміналогію, анамастыку. У 1953 г. абараніў кандыдацкую дысертацыю “Да гісторыі беларускай лексікаграфіі XVI–XVII ст.”

Суаўтар “Арфаграфічнага слоўніка беларускай мовы”, што быў выдадзены ў 1948 г. і вытрымаў шэраг перавыданняў, “Руска-беларускага слоўніка” (1953), “Беларуска-рускага слоўніка” (1962), “Тлумачальнага слоўніка беларускай мовы” у 5 тамах (1977–1983), адзін з укладальнікаў поўнага зводу “Правіл беларускай арфаграфіі і пунктуацыі” (1959). Складальнік “Слоўніка асабовых уласных імён” (1965). Ініцыятар і адзін з асноўных стваральнікаў аднатомнага “Тлумачальнага слоўніка беларускай літаратурнай мовы” (1996). Прымаў актыўны ўдзел у распрацоўцы “Руска-беларускага слоўніка грамадска-палітычнай тэрміналогіі”, “Руска-беларускі слоўнік па механіцы грунтоў і фундаментабудаванню”, “Атласа БССР (беларуска-руская геаграфічная наменклатура)”. У складзе міжнароднага славістычнага навуковага калектыву ўдзельнічаў у падрыхтоўцы чатырнаццацімоўнага “Слоўніка славянскай лінгвістычнай тэрміналогіі” (Прага, 1977–1979).

З’яўляўся старшынёй Беларускага камітэта славістаў (1959–1985), сябрам Міжнароднага камітэта славістаў (1973–1985). Аўтар больш за 100 навуковых прац і манаграфій.

Узнагароджаны ордэнам “Знак пашаны”, медалямі.

Памёр М. Р. Суднік 19 снежня 1995 г.

Літаратура:

Лукашанец, А. А. Міхаіл Раманавіч Суднік (да 100-годдзя з дня нараджэння / А. А. Лукашанец // Беларуская лінгвістыка. – 2011. – Вып. 66. – С. 146–149.

Национальная академия наук Беларуси: энциклопедический справочник / Редкол.: В. Г. Гусаков (глав. ред.) [и др.]. – Минск: Беларуская навука, 2017. – С. 509.

Вашчанка, А. З пачынальнікаў беларускай лексікаграфіі: / Аляксандр Вашчанка // Польша. – 2019. – № 3. – С. 164–165.

Малодшы навуковы супрацоўнік

К.А. Пярфільева

Май 2026

ДАВЕДКА
аб складзе фонду № 72
“Суднік Міхаіл Раманавіч”

Матэрыялы асабістага архіва беларускага мовазнаўцы, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, кандыдата філалагічных навук М. Р. Судніка паступілі ў ЦНБ імя Я. Коласа НАН Беларусі ад яго ўдавы Я. А. Язвінскай 27 кастрычніка 2005 г.

Пасля навукова-тэхнічнай апрацоўкі фонд налічвае 77 адзінак захавання за [1870-я] – 1993 гг. і б/д і складаецца з наступных асноўных груп дакументаў:

1. Творчыя дакументы М. Р. Судніка: водзвывы на шэраг мовазнаўчых прац, адказ на зварот камісіі па стварэнні гісторыі школы ў г. п. Ветрына, іншыя матэрыялы, якія адклаліся падчас навуковай дзейнасці фондаўтваральніка (чарнавікі, спісы, выпіскі, нататкі).
2. Перапіска складаецца з пісьмаў да М. Р. Судніка розных асоб, а таксама ўстаноў і арганізацый, сістэматызаваных адпаведна ў алфавітным і храналагічным парадку.
3. У раздзел дакументаў да біяграфіі М. Р. Судніка ўключаны запрашэнні на імя фондаўтваральніка ад розных асоб, устаноў і арганізацый на ўрачыстыя мерапрыемствы і навуковыя канферэнцыі, віншавальныя адрасы ў гонар 70-годдзя фондаўтваральніка, прафсаюзны білет М. Р. Судніка і іншыя матэрыялы.
4. Дакументы, сабраныя фондаўтваральнікам для сваіх прац і па цікавых для яго тэмах, прадстаўлены рукапіснай гісторыка-мемуарнай працай “Воспоминания моей жизни” беларускага мовазнаўцы, фалькларыста і этнографа XIX ст. І. І. Насовіча, а таксама “Расійска-беларускім слоўнікам”, складзеным беларускімі мовазнаўцамі С. М. Некрашэвічам і М. Я. Байковым і выдадзеным у 1928 г.

Малодшы навуковы супрацоўнік

К.А. Пярфільева

Май 2026

№ п/п	Загалолак справы	Дата (крайнія даты) справы	Колькасць аркушаў	Заўвага
1	2	3	4	5
	1. Творчыя дакументы М. Р. Судніка (па храналогіі) (1962–1980 і б/д)			
1.	Зварот Камісіі па стварэнні гісторыі школы ў г. п. Ветрына (Полацкі раён, Віцебская вобласць) з просьбай да М. Р. Судніка, былога выпускніка школы, даслаць матэрыялы біяграфічнага характару і адказ М. Р. Судніка членам камісіі са словамі прызнасці, заўвагамі і парадамі па стварэнні гістарычнай працы, звесткамі пра былых аднакласнікаў і настаўнікаў, сцісла аўтабіяграфіяй. <i>Друк.</i> <i>На беларускай, рускай мовах.</i>	20.02.1962	8	
2.	Водзыў на кнігі савецкага мовазнаўцы М. М. Міхайлава “Стилистика русской речи” і “Двуязычие. Принципы и проблемы”. <i>Друк.</i> <i>На рускай мове.</i>	02.06.[1969]	4	

3.	<p>Прамова М. Р. Судніка на агульным сходзе Аддзялення грамадскіх навук АН БССР, прысвечаная навуковай дзейнасці Інстытута мовазнаўства, у прыватнасці наладжванню міжнародных творчых сувязяў і неабходнасці ў падрыхтоўцы спецыялістаў шырокага славістычнага профілю.</p> <p>[У двух экзэмплярах].</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	сакавік 1970	6	
4.	<p>Водзыў на працу беларускага філолага-мовазнаўцы Я. Н. Рапановіча [“Слоўнік назваў населеных пунктаў Віцебскай вобласці”] = “Слоўнік населеных месцаў Віцебскай вобласці” з асабістым подпісам М. Р. Судніка.</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	б/д [не пазней за 1977]	2	
5.	<p>Матэрыялы, якія адклаліся падчас навуковай дзейнасці: чарнавікі, спісы, выпіскі, нататкі, [у т. л. чарнавік прадмовы да 2-га выдання “Беларускія прыказкі, прымаўкі, фразеалагізмы” (1962), меркаваны спіс артыкулаў на ўключэнне ў зборнік да 75-годдзя акадэміка АН БССР К. К. Крапівы “Беларускае і славянскае мовазнаўства” (1972) ?]</p> <p><i>Рукапіс, друк.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай мовах.</i></p>	б/д	39	

	2. Перапіска			
	2.1. Пісьмы да М. Р. Судніка розных асоб (па алфавіце) (1964–1993 і б/д)			
6.	<p>Пісьмо А. Абрэмбскай-Яблонскай (Antonina Obrębska-Jabłońska), польскай мовазнаўцы, славіста, з віншаваннямі з нагоды надання М. Р. Судніку звання члена-карэспандэнта АН БССР.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На польскай мове.</i></p> <p>[На канверце зроблены допіс на беларускай мове].</p>	26.05.1970	2	
7.	<p>Віншавальная паштоўка А. Яблонскай (Антаніна Абрэмбская-Яблонская, Antonina Obrębska-Jabłońska), польскай мовазнаўцы, славіста.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На польскай мове.</i></p>	снежань 1976	2	
8.	<p>Пісьмо савецкага лінгвіста, прафесара В. І. Баркоўскага з падзякай за інфармацыю аб пасяджэнні Міжнароднага камітэта славістаў, некаторымі звесткамі па навуковай дзейнасці адпраўніка і асабістага характару.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	18.10.1976	2	
9.	<p>Пісьмо савецкага лінгвіста, прафесара В. І. Баркоўскага па навуковых і працоўных пытаннях.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p>	01.05.1977	2	

	<i>На рускай мове.</i>			
10.	<p>Пісьмо савецкага лінгвіста прафесара В. І. Баркоўскага і Н. Я. Баркоўскай (Карскай) з водгукам на канферэнцыю ў Мінску і ўрачыстае мерапрыемства ў в. Лапа (Гродзенскі раён, Гродзенская вобласць), прысвечаныя філолагу-славісту, акадэміку Я. Ф. Карскаму, а таксама некаторымі звесткамі пра навуковую дзейнасць адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	03.02.1981	2	
11.	<p>Віншавальная паштоўка В. Барысенкі [В. В. Барысенка, беларускі літаратуразнаўца, доктар філалагічных навук, прафесар ?].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	б/д [не раней за 1976]	1	
12.	<p>Віншавальная паштоўка [Т. М. Возня (Теодозій Михайлович Возний), украінскага мовазнаўцы ?] з асабістым подпісам адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На ўкраінскай мове.</i></p>	б/д [не раней за 1976]	1	
13.	<p>Пісьмо К. І. Воўк-Левановіч, дачкі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча, з віншаваннямі і пералікам матэрыялаў па навуковай дзейнасці бацькі, што захоўваюцца ў сямейным архіве і могуць быць адпраўлены М. Р. Судніку.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	09.01.1971	2	

14.	<p>Канверт заказнога пісьма Левановіч (на канверце пазначана імя адпраўніка на рускай мове – Леонович) з г. Разань (РСФСР) у Інстытут мовазнаўства АН БССР, адрасаванага М. Р. Судніку.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1972]	1	
15.	<p>Канверт пісьма Л. Р. Воўк-Левановіч з н. п. Моніна (Маскоўская вобласць, РСФСР).</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[снежань 1976]	1	
16.	<p>Пісьмо Ксеніі Іосіфаўны [Воўк-Левановіч, дачкі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча], у якім прадстаўлены біяграфічныя звесткі пра яе бацьку.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1984]	2	
17.	<p>Віншавальная паштоўка Л. Р. Воўк-Левановіч, жонкі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча.</p> <p>[Тэкст на паштоўцы таксама ўтрымлівае інфармацыю асабістага характару].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	б/д [не раней за 1989]	1	
18.	<p>Пісьмо Л. Р. Воўк-Левановіч, жонкі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча, з віншаваннямі і асабістай інфармацыяй.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	11.11.1990	2	

19.	<p>Віншавальная паштоўка Л. Р. Воўк-Левановіч, Ксеніі і Леанілы Воўк-Левановіч (на паштоўцы прастаўлена прозвішча адпраўнікоў на рускай мове – Лёвоновичи) – жонкі і дачок беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	б/д [не раней за 1991]	1	
20.	<p>Віншавальная паштоўка Л. Р. Воўк-Левановіч, жонкі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча, са словамі падзякі арганізатарам канферэнцыі, прысвечанай 100-годдзю з дня нараджэння І. В. Воўк-Левановіча.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1991]	2	
21.	<p>Віншавальная паштоўка В. Л. Вярэніча, беларускага мовазнаўцы, з асабістым подпісам адпраўніка.</p> <p>[На паштоўцы зроблены допіс на рускай мове – В. Л. Веренич].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай мовах.</i></p>	30.12.1989	1	
22.	<p>Віншавальная паштоўка Г. Гарэцкага.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	30.12.1976	1	
23.	<p>Віншавальная паштоўка Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p>	[красавік 1982]	3	

	<p>[Тэкст на паштоўцы таксама ўтрымлівае звесткі пра творчую дзейнасць адпраўніка і асабістага характару].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>			
24.	<p>Віншавальная паштоўка Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p> <p>[Тэкст на паштоўцы таксама ўтрымлівае інфармацыю асабістага характару].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	05.01.1983	3	
25.	<p>Віншавальная паштоўка Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці), і выразка з газеты з аўтабіяграфічным артыкулам адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс, друк.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	21.12.1983	4	
26.	<p>Віншавальная паштоўка Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p>	18.12.1984	3	

	<p>[Тэкст на паштоўцы таксама ўтрымлівае асабістыя звесткі адпраўніка].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>			
27.	<p>Віншавальная паштоўка Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці), і дадатковы аркуш з прапановай наведаль г. Талін (ЭССР) з нагоды юбілею адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1985]	3	
28.	<p>Віншавальныя паштоўкі Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p> <p>[Тэкст на паштоўках утрымлівае шэраг біяграфічных даных адпраўніка, зварот да адрасата па мовазнаўчым пытанні].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	05.05.1986	4	
29.	<p>Пісьмо Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p> <p>[Утрымлівае зварот да адрасата па мовазнаўчым пытанні і асобныя</p>	22.06.1986	4	

	<p>аркушы з працоўнымі запісамі па тэме].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, беларускай мовах.</i></p>			
30.	<p>Віншавальныя паштоўкі Г. І. Геродніка, рускага савецкага пісьменніка, ураджэнца мястэчка Асвея Дрысенскага павета Віцебскай губерніі (цяпер гарадскі пасёлак Верхнядзвінскага раёна Віцебскай вобласці).</p> <p>[Тэкст на паштоўках утрымлівае некаторыя даныя біяграфічнага характару, сціслыя разважанні аб перспектывах беларусізацыі і заўвагі пра грамадска-палітычныя перамены].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	22.12.1991	3	
31.	<p>Віншавальная паштоўка В. Дарашэўскага [Вітольд Ян Дарашэўскі, Witold Jan Doroszewski, польскі лінгвіст ?].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, польскай мовах.</i></p>	25.12.1968	2	
32.	<p>Віншавальная паштоўка [Ю. Дзешарыева, савецкага і расійскага мовазнаўцы, каўказзнаўцы] з асабістым подпісам адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	б/д [не раней за 1976]	1	
33.	<p>Пісьмо [У. К. Жураўлёва, савецкага і расійскага лінгвіста-славіста (на канверце пазначана імя адпраўніка на рускай мове — В. К. Журавлёв)] са словамі прыязнасці і віншаваннямі.</p>	01.01.1964	3	

	<i>Рукапіс.</i> <i>На рускай мове.</i>			
34.	Паштовая картка М. Зімы (Miloslav Zíma), чэшскага мовазнаўцы-славіста, з прывітальнымі словамі ад самога адпраўніка і ўдзельнікаў семінара славенскай мовы, літаратуры і культуры ў г. Любляна (Славенія, СФРЮ). [На паштоўцы прастаўлены подпісы М. Зімы і трох неўстаноўленых асоб]. <i>Рукапіс.</i> <i>На беларускай мове.</i>	13.07.1976	1	
35.	Паштоўкі М. Зімы (Miloslav Zíma), чэшскага мовазнаўцы-славіста, з прывітальнымі словамі і віншаваннямі. <i>Рукапіс.</i> <i>На беларускай, чэшскай, рускай мовах.</i>	1977–1993	5	
36.	Пісьмо М. Зімы (Miloslav Zíma), чэшскага мовазнаўцы-славіста, са звесткамі асабістага характару і дадатковы аркуш з надрукаванымі навагоднімі віншаваннямі на некалькіх мовах, графічным малюнкам і віншавальным, зробленым алоўкам, допісам адпраўніка. <i>Рукапіс, друк.</i> <i>На балгарскай, беларускай, македонскай, польскай, рускай, сербскай, славенскай, стараславянскай, украінскай, чэшскай, харвацкай і іншых мовах.</i>	20.03.1983	5	
37.	Пісьмо М. Зімы (Miloslav Zíma), чэшскага мовазнаўцы-славіста, па	10.11.1988	1	

	<p>пытанні навукова-даследчай дзейнасці.</p> <p>[Тэкст надрукаваны лацінай, рукапісныя пазнакі ў ім зроблены з выкарыстаннем кірылічнага алфавіта].</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>			
38.	<p>Пісьмо М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа, з паведамленнем пра смерць яго жонкі – урадженкі Беларусі, сястры Л. Р. Воўк-Левановіч, захавальніцы рукапісных матэрыялаў беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча – К. Р. Зорынай.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	30.09.1971	1	
39.	<p>Пісьмо М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа, са словамі падзякі за спачуванні з нагоды смерці яго жонкі, выказаныя М. Р. Суднікам і супрацоўнікамі Інстытута мовазнаўства АН БССР.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	31.10.1971	2	
40.	<p>Пісьмо М. І. Зорына (рускі і савецкі філолаг, педагог, этнограф), Л. Р. Воўк-Левановіч і К. І. Воўк-Левановіч (адпаведна жонка і дачка беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча), складаецца з чатырох тэматычных частак:</p> <p>а) аркуш, падпісаны ўсімі адпраўнікамі, са словамі ўдзячнасці</p>	28.10.1971	6	

	<p>за віншаванні і 3-і том Беларускай Савецкай Энцыклапедыі, дасланы М. Р. Суднікам.</p> <p>б) аркуш, падпісаны К. І. Воўк-Левановіч, дзе паведамляецца аб адпраўцы фотаздымкаў бацькі і магчымасці зрабіць апісанне і эскіз дома, [у якім пражывала сям'я ?].</p> <p>в) аркушы Л. Р. Воўк-Левановіч, якія ўтрымліваюць біяграфічныя звесткі пра І. В. Воўк-Левановіча.</p> <p>г) рукапісная копія пісьма Б. Ляпунова ад 21 красавіка 1937 г., адрасаванага І. В. Воўк-Левановічу, з водгукам на яго навуковую працу “Из истории русского литературного языка конца XVII — начала XVIII в.”.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>			
41.	<p>Віншавальная паштоўка М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа, таксама падпісаная Ксеніяй Іосіфаўнай [Воўк-Левановіч, дачкой беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча], адрасаваная М. Р. Судніку і яго супрацоўнікам.</p> <p>[Тэкст утрымлівае расповед і разважанні М. І. Зорына аб асабістым жыцці і дзейнасці].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	29.10.1973	2	
42.	<p>Віншавальная паштоўка М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа.</p> <p>[Тэкст на паштоўцы таксама ўтрымлівае звесткі аб асабістым</p>	[студзень 1973]	3	

	<p>жыцці і творчых планах адпраўніка, інфармацыю аб адпраўцы М. І. Зорынам у розныя гады матэрыялаў з асабістага архіва ў Беларусь].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>			
43.	<p>Пісьмо М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа. У пісьме знаходзіцца рукапісная копія аўтабіяграфіі беларускага мовазнаўцы І. В. Воўк-Левановіча за студзень 1929 г.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, беларускай мовах.</i></p>	[1973]	3	
44.	<p>Віншавальная паштоўка М. І. Зорына, рускага і савецкага філолага, педагога, этнографа.</p> <p>[Тэкст на паштоўцы ўтрымлівае інфармацыю аб навуковай дзейнасці адпраўніка].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	31.10.[1974]	3	
45.	<p>Віншавальная паштоўка акадэміка Блажа Конескі, македонскага пісьменніка, лінгвіста, аўтара першай навуковай “Граматыкі македонскай мовы”, гісторыка-літаратурных прац, і асобны аркуш з адрасам адпраўніка.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, македонскай мовах.</i></p>	[снежань 1978]	4	
46.	<p>Віншавальная паштоўка А. Я. Міхневіча (на паштоўцы подпіс на рускай мове — А. Е. Михневич), савецкага і беларускага мовазнаўцы.</p>	[не раней за 1991]	1	

	<i>Рукапіс.</i> <i>На рускай, беларускай мовах.</i>			
47.	Пісьмо Р. П. Піўтарака (Паўтарак, Григорій Петровіч Півторак), украінскага мовазнаўцы, супрацоўніка Інстытута мовазнаўства імя А. А. Патабні ў Кіеве (УССР) з інфармацыяй пра навуковую дзейнасць інстытута і адпраўніка. <i>Рукапіс.</i> <i>На беларускай мове.</i>	05.05.1982	2	
48.	Пісьмо Б. В. Пятровіча, педагога, выкладчыка Полацкага педагагічнага вучылішча, аўтара падручнікаў і метадычных распрацовак, з віншаваннямі і расповедам пра святкаванне 60-гадовага юбілею дзіцячага дома ў в. Быкаўшчына (цяпер у Полацкім раёне), выхавальнікам якога ў 1920–1930-я гг. з’яўляўся адпраўнік і дзе ў той жа час працаваў М. Р. Суднік. <i>Рукапіс.</i> <i>На беларускай мове.</i>	05.05.1985	3	
49.	Віншавальныя паштоўкі Б. В. Пятровіча, педагога, аўтара падручнікаў і метадычных распрацовак. <i>Рукапіс.</i> <i>На беларускай мове.</i>	1988–1992	4	
50.	Віншавальная паштоўка з подпісам адпраўніка і візітная картка Эльжбеты Смулковай (Яніна Эльжбета Смулкова, Janina Elżbieta Smulek, Janina Elżbieta Smulkowa),	[1991]	4	

	польскай мовазнаўцы, славісткі, беларусісткі, Генеральнага Консула Рэспублікі Польшча ў Мінску ў 1991. <i>Друк.</i> <i>На рускай, беларускай мовах.</i>			
51.	Пісьмо [М. І. Талстога, савецкага і расійскага лінгвіста-славіста, фалькларыста (на канверце пазначана імя адпраўніка на рускай мове – Н. И. Толстой)] са словамі прыязнасці, інфармацыяй, водгукамі і прапановамі па навукова-даследчай і публікацыйнай дзейнасці беларускіх мовазнаўцаў. <i>Рукапіс.</i> <i>На рускай мове.</i>	03.05.1966	3	
52.	Пісьмо [М. І. Талстога, савецкага і расійскага лінгвіста-славіста, фалькларыста] з віншаваннямі ў гонар Вялікадня, словамі прыязнасці ў сувязі з наданнем М. Р. Судніку звання члена-карэспандэнта АН БССР і прапановай аб стварэнні зводнай картатэкі беларускага лексічнага матэрыялу. <i>Рукапіс.</i> <i>На рускай мове.</i>	[25.04.]1970	2	
53.	Пісьмо [У. М. Тапарова (на канверце подпіс на рускай мове — В. Топоров), савецкага і расійскага лінгвіста, літаратуразнаўца, культуролага, перакладчыка ?], адрасаванае Я. А. Язвінскай і М. Р. Судніку, з падзякай за “Тлумачальны слоўнік беларускай мовы”, падараваны адпраўніку, і водгукам на выданне.	[1981]	2	

	<p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>			
54.	<p>Пісьмо фінскага студэнта Марку Туомінена (Markku Tuominen) з Упсалы (Швецыя), які вывучае рускую мову ва ўніверсітэце і цікавіцца мовай, гісторыяй і культурай іншых рэспублік СССР, у Інстытут літаратуры імя Янкі Купалы АН БССР з просьбай даслаць яму руска-беларускі, беларуска-рускі слоўнікі і граматыку беларускай мовы.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, англійскай мовах.</i></p>	15.02– 16.03.1970	2	
55.	<p>Пісьмо Б. Унбегауна (В. О. Unbegaun), філолага-русіста, прафесара, выкладчыка Нью-Ёрскага ўніверсітэта, па пытанні навуковага супрацоўніцтва.</p> <p>[З подпісам адпраўніка].</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, англійскай мовах.</i></p>	16.01.1965	2	
56.	<p>Пісьмы Вільгельма Цімрата [Wilhelm von Timroth, Вільгельма Пятровіча (паводле допісу на адным з аркушаў)] з г. Мюнхен (Федэратыўная Рэспубліка Германія) па пытанні пошукаў М. Р. Суднікам рукапісу, які захоўваўся ў Дзяржаўнай бібліятэцы ў Берліне, аднак быў вывезены ў час вайны.</p> <p>[Тэкст пісьма таксама ўтрымлівае звесткі аб працоўнай дзейнасці адпраўніка і асабістага характару].</p>	1976–1978	6	

	<i>Друк, рукапіс.</i> <i>На рускай, нямецкай мовах.</i>			
57.	Пісьмо З. Шцібера (Zdzisław Stieber), польскага мовазнаўцы, прафесара Варшаўскага ўніверсітэта, са словамі ўдзячнасці за віншаванні з нагоды 35-годдзя навуковай дзейнасці адпраўніка. [З асабістым подпісам адпраўніка]. <i>Друк, рукапіс.</i> <i>На польскай, рускай мовах.</i>	01.11.1964	2	
58.	Віншавальная паштоўка неўстаноўленай асобы з асабістым подпісам адпраўніка. <i>Рукапіс.</i> <i>На рускай мове.</i>	03.01.1977	2	
	2.2. Пісьмы да М. Р. Судніка розных устаноў і арганізацый (па храналогіі) (1975–1991)			
59.	Пісьмо Інстытута рускай мовы АН СССР з запрашэннем прыняць удзел у падрыхтоўцы зборніка артыкулаў “Восточнославянское и общее языкознание”. <i>Друк, рукапіс.</i> <i>На рускай мове.</i>	08.04.1975	2	
60.	Віншавальнае пісьмо Міжнароднага Славістычнага камітэта (Міжнародны камітэт славістаў) з Югаславіі. [На паштоўцы – 3 асабістыя подпісы неўстаноўленых адпраўнікоў пісьма, на канверце – допіс на рускай мове].	[1977]	3	

	<p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На македонскай, сербскай, славенскай, харвацкай, рускай мовах.</i></p>			
61.	<p>Пісьмо Н. С. Валовіч, вучаніцы Гудзевіцкай сярэдняй школы і супрацоўніцы школьнага літаратурна-краязнаўчага музея (цяпер Гудзевіцкі дзяржаўны літаратурна-краязнаўчы музей) з інфармацыяй пра дзейнасць музея і пытаннем па беларускай граматыцы.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	21.03.1979	2	
62.	<p>Пісьмы загадчыка рэдакцыі мовы, літаратуры і фальклору выдавецтва “Беларуская Савецкая Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі” В. С. Семенякова з падзякай М. Р. Судніку за актыўны ўдзел у падрыхтоўцы энцыклапедыі “Літаратура і мастацтва Беларусі” і просьбай зрабіць неабходныя ўдакладненні ў артыкулах “Азбукоўнікі” і “Беларуская лінгвістыка”.</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	06.04– 05.10.1982	4	
63.	<p>Пісьмо Савецкага камітэта славістаў АДДзялення літаратуры і мовы АН СССР па пытаннях навуковай і арганізацыйнай дзейнасці.</p> <p>[На аркушы — подпіс аўтара пісьма].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	09.06.1982	2	

64.	<p>Пісьмо А. А. Бегуновіч, супрацоўніцы музея ў г. Мсціслаў Магілёўскай вобласці, з просьбай аб перадачы ў музей матэрыялаў, прысвечаных беларускаму мовазнаўцу І. І. Насовічу.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай, беларускай мовах.</i></p>	04.11.1988	2	
65.	<p>Віншавальная паштоўка калег-дзялектолагаў з нагоды 80-годдзя М. Р. Судніка.</p> <p>[На паштоўцы прастаўлена 9 асабістых подпісаў віншавальнікаў].</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	11.11.1990	1	
66.	<p>Віншавальная паштоўка ад імя супрацоўнікаў АНІГН АН РБ (Адзел навуковай інфармацыі па грамадскіх навукх НАН Беларусі) і загадчыка аддзела Леаніда Яўменава (Л. Ф. Яўменаў, беларускі філосаф, пісьменнік).</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай мовах.</i></p>	[снежань 1991]	3	
	<p>3. Дакументы да біяграфіі М. Р. Судніка (па храналогіі) (1969–1992)</p>			
67.	<p>Прафсаюзны білет М. Р. Судніка (сябра прафсаюза работнікаў асветы, вышэйшай школы і навуковых устаноў БССР).</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай мовах.</i></p>	[1969–1978]	8	

68.	<p>Запрашальны білет на імя М. Р. Судніка і Яніны Аляксандраўны [Язвінскай] на мерапрыемствы ў гонар 80-годдзя з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі, акадэміка АН БССР К. К. Крапівы (20–21.03.1976).</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	[1976]	4	
69.	<p>Запрашэнні Навуковага савета па гісторыі сусветнай культуры АН СССР, Дзяржаўнай ордэна Леніна бібліятэкі СССР імя У. І. Леніна і Цэнтральнага праўлення Усесаюзнага добраахвотнага таварыства аматараў кнігі на навуковую сесію «Фёдараўскія чытанні», прысвечаную тэме «Жыццё і дзейнасць беларускага асветніка Францыска Скарыны» (15–16.12.1977).</p> <p>[2 экзэмпляры].</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1977]	6	
70.	<p>Запрашэнне Аддзялення грамадскіх навук АН БССР, Беларускага аддзялення Філасофскага таварыства СССР і Беларускага аддзялення Савецкага нацыянальнага аб'яднання гісторыі і філасофіі прыродазнаўства і тэхнікі на ўдзел у юбілейнай навуковай канферэнцыі, прысвечанай 160-годдзю з дня нараджэння Ф. Энгельса (12.12.1980).</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай мовах.</i></p>	[1980]	2	

71.	<p>Паведамленне Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа АН БССР з нагоды 70-годдзя з дня нараджэння дырэктара Інстытута, члена-карэспандэнта АН БССР, заслужанага дзеяча навукі БССР М. Р. Судніка.</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	[1980]	2	
72.	<p>Віншавальны адрас Прэзідыума і Аддзялення грамадскіх навук АН БССР у гонар 70-годдзя М. Р. Судніка.</p> <p>[З подпісамі Прэзідэнта АН БССР, акадэміка АН БССР М. А. Барысевіча і в. а. акадэміка-сакратара Аддзялення грамадскіх навук АН БССР, акадэміка АН БССР М. В. Бірылы].</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	[1980]	2	
73.	<p>Віншавальныя адрасы Аддзела навуковай інфармацыі па грамадскіх навук АН БССР; супрацоўнікаў Інстытута мовазнаўства АН БССР; дэканата, партыйнай арганізацыі і прафбюро філалагічнага факультэта Мінскага педагагічнага інстытута імя А. М. Горкага ў гонар 70-годдзя М. Р. Судніка.</p> <p>[На дакументах прастаўлены асабістыя подпісы віншавальнікаў].</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На беларускай мове.</i></p>	[1980]	8	

74.	<p>Пропускі на наведванне тэрыторыі Цэнтральнага батанічнага сада АН БССР.</p> <p>[2 экзэмпляры].</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1982]	2	
75.	<p>Запрашэнне Пасла Рэспублікі Польшча і Віктара Смулэка на прыём з нагоды нацыянальнага свята (11.11.1992) і на I Рэкламнаю выставу польскіх тавараў (11–15.11.1992), арганізаваную пад ганаровым патранатам Міністэрства знешнеэканамічнага супрацоўніцтва Рэспублікі Польшча, на імя М. Р. Судніка і яго жонкі.</p> <p><i>Друк, рукапіс.</i></p> <p><i>На беларускай, рускай, англійскай мовах.</i></p>	[1992]	3	
	<p>4. Дакументы, сабраныя М. Р. Суднікам</p> <p>([1870-я]; 1928)</p>			
76.	<p>Рукапісная гісторыка-мемуарная праца “Воспоминания моей жизни” І. І. Насовіча, беларускага мовазнаўцы-лексікографа, фалькларыста і этнографа XIX ст., у трох сшытках.</p> <p><i>Рукапіс.</i></p> <p><i>На рускай мове.</i></p>	[1870-я]	496	
77.	<p>“Расійска-беларускі слоўнік”, складзены С. М. Некрашэвічам і М. Я. Байковым.</p> <p>[На тытульным лісце — экслібрыс (печатка), які ўключае надпіс “Ex libris” і імя ўладальніка (Міхаіл Суднік)].</p>	1928	728 стр., + стр. I–VIII (тытульны ліст з абаротам, прадмова, спіс	Нумарацыя пастаронкавая

	<p>[У гэксце прадмовы і спісе скарачэнняў прысутнічаюць паметы алоўкам і чырвонай ручкай].</p> <p><i>Друк.</i></p> <p><i>На беларускай (тарашкевіца), рускай мовах.</i></p>		<p>скарачэн- няў)</p>	
--	---	--	---------------------------	--

У дадзены вопіс унесена 77 (семдзсят сем) спраў

з № 1 па № 77, у тым ліку:

літарныя нумары: -

прапушчаныя нумары: -

Малодшы навуковы
супрацоўнік аддзела
даследавання рукапісаў

К.А. Пярфільева

Загадчык аддзела
даследавання рукапісаў

В.В. Урублеўскі

«___» _____ 2026 г.

УЗГОДНЕНА
Пратакол ФК № _____ ад _____

ЛІСТ-ЗАВЯРАЛЬНІК ВОПІСУ № 1 (Ф. № 72)

У дадзеным вопісу пранумэравана **23 (дваццаць тры)** аркушы + **I–V** аркушоў уводнай часткі, у тым ліку:

літарныя нумары: _____

прапушчаныя нумары: _____

Асаблівасці фізічнага стану і фарміравання вопіса	Нумары аркушоў вопісу
1	2
Да вопісу прылучана ўводная частка (змест, схема сістэматызацыі, даведка аб фондаўтваральніку і складзе фонда)	I–V

Малодшы навуковы супрацоўнік

К. А. Пярфільева

05.05.2026